

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2020, în cauza penală în privința lui

*Ceban Victor XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în
XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 09.10.2018 până la 18.12.2019;

Instanța de apel de la 07.02.2020 până la 23.07.2020;

Instanța de recurs de la 21.10.2020 până la 31.03.2021.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Central din 18 decembrie 2019, **Ceban Victor XXXXX** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o anumită activitate legată de producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transformarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea sau distribuirea drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora pe un termen de 5 (cinci) ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată

condiționat pe un termen de 5 (cinci) ani.

În baza art. 90 alin. (6) lit. a) Cod penal, Ceban Victor XXXXX a fost obligat ca în perioada de probațiune fixată să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

Cheltuielile de judecată suportate în prezenta cauză penală în sumă de 360 lei, în conformitate cu art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, au fost trecute în contul statului.

A fost decisă soarta corpurilor delictive.

1.1. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță a constatat că la data de 17.01. 2017, la orele dimineții, în timpul percheziției efectuate de către colaboratorii de poliție din cadrul IP Căușeni, la domiciliul lui Ceban Victor din XXXXX, au fost depistați și ridicați patru saci cu masă vegetală uscată, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/4-R-16 din data de 25.01.2017 reprezintă pai de mac, care conține alcaloidul narcoactiv de opiu (morfină) și se atribuie la categoria substanțelor narcotice în cantitate de 4352 gr, care conform Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, se atribuie la categoria substanțelor narcotice în proporții deosebit de mari.

Astfel, prin acțiunile sale, Ceban Victor a comis infracțiunea prevăzută la art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal cu calificativul: *cultivarea și păstrarea ilegală a drogurilor, care conțin substanțe narcotice, săvârșită în proporții deosebit de mari fără scop de înstrăinare.*

Prin ordonanța din 04.07.2019, a fost modificată învinuirea în sensul agravării.

2. Nefiind de acord cu sentința menționată, procurorul a contestat-o cu apel, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Ceban Victor să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții și de a exercita o anumită activitate legată de producerea, prepararea, experimentarea, extragerea, prelucrarea, transportarea, procurarea, păstrarea, expedierea, transportarea sau distrugerea drogurilor, etnobotanicilor sau analogilor acestora pe un termen de 5 ani.

La fel, a se dispune încasarea din contul lui Ceban Victor în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 360 lei, în rest sentința să fie menținută fără modificări.

În argumentarea apelului declarat, acuzatorul de stat a invocat că inculpatul Victor Ceban în cadrul ședinței de judecată vinovăția nu a recunoscut, până în prezent

nu a conștientizat pericolul acțiunilor sale, nu s-a căit de cele comise, se caracterizează satisfăcător la locul de trai, anterior a fost tras la răspundere penală pentru mai multe infracțiuni, a săvârșit o infracțiune gravă având antecedente penale nestinse, motiv din care consideră că corectarea și reeducarea inculpatului fără aplicarea pedepsei reale nu poate avea loc.

De asemenea, acuzatorul de stat a atras atenția asupra faptului că art. 90 alin. (6) Cod penal prevede un șir de obligații care pot fi stabilite inculpatului, cum ar fi obligarea acestuia să presteze muncă neremunerată în folosul comunității, să nu frecventeze anumite locuri; să participe la programe probaționale; să fie supus monitorizării electronice etc., aplicarea cărora poate avea efect de corectare și reeducare a inculpatului, însă nici una din aceste restricții nu a fost stabilită de către prima instanță.

Totodată, apelantul a criticat soluția primei instanțe referitoare la trecerea cheltuielilor de judecată în contul statului, întrucât potrivit modificărilor operate prin Legea nr. 316 din 22.12.2017 în vigoare la 09.02.2018, alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală a fost exclus, și drept urmare, prima instanță urma să aplice legea procesual penală în vigoare la acel moment.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2020 apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că declarațiile martorilor Josan Mihail, Sîrbu Sergiu și Prohorencu XXXXX, coroborează cu procesul verbal privind înregistrarea și evidența sesizărilor și a altor informații despre infracțiuni, prin care s-a constatat cu certitudine că la 17.01.2017, la orele dimineții, în timpul percheziției efectuate la domiciliul lui Ceban Victor XXXXX din XXXXX, au fost depistați și ridicați patru saci cu masă vegetală uscată, faptul dat fiind demonstrat și prin procesul-verbal de percheziție și planșa ilustrativă, conform căreia obiectul cercetării fiind domiciliul cet. Ceban Victor, unde au fost depistați și ridicați patru saci cu substanțe vegetale, asemănătoare cu plantele de mac.

La fel, instanța de apel a statuat că nerecunoașterea vinovăției de către inculpat la judecarea cauzei atât în fond, cât și în apel, nu are suport probator, or simpla afirmație a unei stări de fapt, fără coroborarea acesteia cu alte mijloace de probă, nu poate fi acceptată ca adevăr, respectiv negarea realității evidente, nu poate influența convingerea bazată pe probe.

Referitor la individualizarea și stabilirea pedepsei definitive inculpatului Ceban Victor, instanța de apel a notat că aceasta este pe măsură să asigure atingerea scopului urmărit de legea penală privind corectarea și reeducarea acestuia, în vederea

prevenirii pe viitor a carorva încălcări a ordinii de drept. Or, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Tot aici, instanța de apel a opinat asupra oportunității de a stabili inculpatului o perioadă de probațiune rezonabilă în interiorul căruia să demonstreze corectarea sa, prin comportament exemplar, ori de altfel, suspendarea condiționată a executării pedepsei poate fi anulată cu trimiterea inculpatului în penitenciar pentru executarea pedepsei cu închisoare.

Astfel, instanța de apel a fost solidară cu modalitatea de executare a pedepsei stabilite inculpatului de către prima instanță, fiind convinsă că corijarea acestuia va fi posibilă și în condiții neprivative de libertate.

În continuare, instanța de apel a respins ca fiind nefondată solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la inculpat în beneficiul statutului a cheltuielilor judiciare legate de efectuarea raportului de constatare tehnico-științific, în sumă de 360 lei, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sânt trecute în contul statului.

Pentru a statua astfel, instanța de apel a făcut referință la dispoziția art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală (*în vigoare la momentul comiterii infracțiunii*), unde este stipulat expres că expertiza judiciară se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: 6) altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză. (2) *Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat.*

Prin urmare, argumentul acuzatorului de stat cu privire la faptul că prima instanță la pronunțarea sentinței nu a fost în drept să aplice prevederile art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, deoarece prin Legea nr. 316 din 22.12.2017 în vigoare la 09.02.2018 acesta a fost exclus, instanța de apel a explicat că în speța dată este incident principiul retroactivității legii procesual penale, avându-se în vedere că se aplică acele prevederi, care erau în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, adică la data de 17.01.2017, moment în care reglementările alin. (2) al art. 143 Cod de procedură penală erau în vigoare.

4. Temeinicia și legalitatea deciziei instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta

Devder, care invocând temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Pentru a susține recursul declarat, acuzatorul de stat a reiterat că argumentele instanței de apel precum că pedeapsa nu trebuie să implice o suferință pe măsură de a-și atinge scopul, este absolut nefondată, întrucât inculpatul Ceban Victor, fiind deja în conflict cu legea penală, nu și-a revizuit atitudinea față de valorile sociale și comportamentul lui față de membrii societății.

Mai mult, recurentul subliniază că creșterea culminantă a infraționalității legate de traficul ilicit de substanțe narcotice își are cauzele în combaterea ineficace a acestui fenomen, și din aceste considerente unica și indiscutabila metodă de reeducare și corijare este izolarea inculpatului Ceban Victor de societate, prin dispunerea executării reale a pedepsei închisorii.

La fel, consideră concluziile instanței de apel în partea individualizării executării pedepsei greșite și neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale, fapt ce denotă că decizia adoptată în prezenta cauză penală, nu cuprinde motivele de aplicare privind suspendare condiționată a executării pedepsei.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurentului, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru considerentele ce urmează.

Soluția de inadmisibilitate a recursului depus de acuzatorul de stat se întemeiază, *în drept*, pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sunt subsecvente circumstanțelor cauzei, sau când argumentele formulate de recurent sunt nefondate. La caz, reieșind din criticele expuse de recurent se constată că, în esență, acesta contestă decizia instanței de apel deoarece hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse

individualizate contrar prevederilor legale.

Verificând actele cauzei, în raport cu alegațiile punctate în cererea de recurs, Colegiul penal menționează că acestea sunt neîntemeiate și invocate în mod repetat, iar în contextul ce urmează instanța va evidenția raționamentele care au stat la baza concluziei date.

Așadar, instanța de recurs găsește vădit nefondată revendicarea recurentului privind modificarea modalității de executare a pedepsei închisorii stabilite inculpatului Ceban Victor, prin excluderea prevederilor art. 90 Cod penal în privința celui din urmă, și aceasta deoarece, instituția suspendării condiționate a executării pedepsei reprezintă o prerogativă exclusivă a instanței de judecată, iar condiția esențială pentru aplicarea acestei instituții este, fără îndoială, aptitudinea subiectivă a persoanei făptuitorului de a se corija, de a se elibera de mentalitatea și de deprinderile antisociale care l-au antrenat pe calea infracțiunii, prin eforturi făcute sub amenințarea pedepsei la care a fost condamnat și a cărei executare poate fi evitată doar printr-o conduită corectă și deci prin autoreeducare.

La caz, instanțele de fond la stabilirea unei pedepse cu închisoarea și suspendarea condiționată a executării acesteia pe o perioadă de probațiune de 5 ani, au reținut că inculpatul a comis o infracțiune gravă, vina nu a recunoscut-o, anterior a fost judecat, are la întreținere un copil minor.

În viziunea instanței de recurs, perioada de probațiune pe un termen de 5 ani stabilită inculpatului este dozată corespunzător, astfel încât să corecteze concepțiile infracționale ale acestuia, dar și să evite severitatea unei pedepse penale, care ar putea trezi sentimente de ură și răzbunare față de finalitatea actului de înfăptuire a justiției. Or, această instituție juridică a fost instituită întru realizarea scopului pedepsei fără ca condamnatul să fie izolat de societate, acesta fiind supus unui termen de încercare, fără executarea efectivă a acesteia, evitându-se dezavantajele pe care le atrage după sine privațiunea de libertate: desprinderea condamnatului de familie și de modul de viață obișnuit.

Nu în ultimul rând, Colegiul penal evidențiază că inculpatul nu este absolvit definitiv de amenințarea legii penale, deoarece perioada de probațiune presupune nu altceva decât o șansă în plus, acordată inculpatului, cu scopul de a stimula obligativitatea respectării ordinii publice în general, și a autorității legii penale – în principal.

Totodată, instanța de recurs remarcă că recursul repetă textul apelului și argumentele expuse de recurent au fost anterior invocate în apel. Lecturând textul deciziei instanței de apel, se observă că aceasta a oferit răspunsuri la toate motivele

apelului declarat, iar decizia contestată cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea acestuia, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

Sub aspectele enunțate, Colegiul penal este solidar cu soluția instanței de apel și conchide că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărîrea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, iar din aceste considerente recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iulie 2020, în cauza penală în privința lui *Ceban Victor XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la *29 aprilie 2021*.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan